

3

FELSEFE 10 · 2. ÜNİTE · 3. konu

Argümantasyonun Yapısı

Dağınık bir konuşmada asıl iddiayı nasıl bulursun?

P1

P2

C

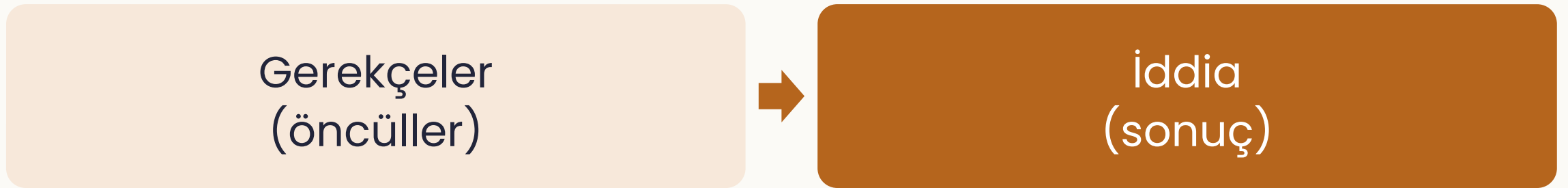
Uzun bir konuşmada iddia ve gerekçeler iç içedir

Okul meclisi

"Bahçe teneffüste çok kirleniyor, herkes şikâyet ediyor. Çöp kutuları kantinin yanında; uzaktaki kimse oraya yürümüyor. Kutu artınca koridorlar temiz kalmıştı. Bahçenin her köşesine kutu konmalı."

Değerlendirmek için önce parçalara ayırmak gerekir.

Argüman, gerekçelere dayanan bir iddiadır

Gerekçesi gösterilmeyen iddia yalnızca bir **görüş** olarak kalır.

Günlük argümanlar dağınıktır; önce açık hâle getirilmelidir

Günlük hayattaki argümanlar karmaşık ya da yoruma açık olabilir.

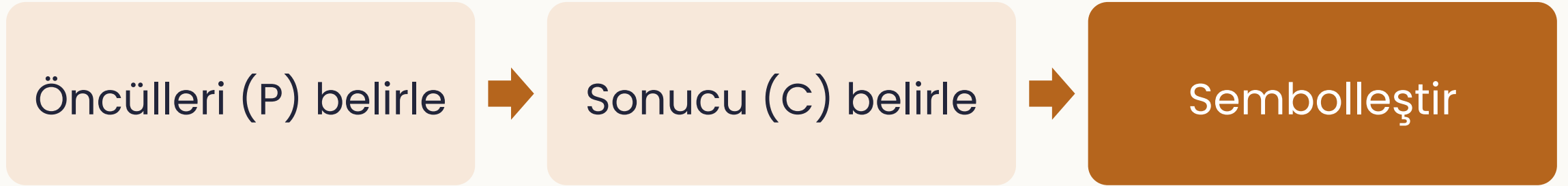
Bu yüzden açık, net ve nesnel hâle getirilmeleri gerekir.

Bunun yolu argümanı **mantıksal yapıya** dönüştürmektir.

Sembolleştirme önermeleri harflerle gösterir

Sembol	Neyi gösterir?
P	Argümanın öncülünü
P1, P2, P3...	Birden fazla öncülü sırasıyla
C	Argümanın sonucunu

Mantıksal yapıya dönüştürmek üç adımdır

İki soru argümanın iskeletini ortaya çıkarır

Neyi kabul ettirmek istiyor?

Cevap sonuçtur: C

ve

Bunu neye dayandırıyor?

Cevaplar öncüllerdir: P1, P2, P3

Meclisteki konuşma dört önermeye ayrılır

Sembol	Önerme
P1	Teneffüslerde bahçe çok kirleniyor.
P2	Kutular yalnızca kantinin yanında; uzaktakiler oraya yürümüyor.
P3	Kutu sayısı artınca koridorlar temiz kalmıştı.
C	Bahçenin her köşesine çöp kutusu konmalıdır.

Yeniden ifade ederken cümleler değişir, argüman aynı kalır

Yeniden ifade

Kutular tek bir yerde toplandığı için bahçe kirleniyor. Kutu artınca koridorlar temizlenmişti; o hâlde bahçenin her köşesine kutu konmalı.

"Herkes şikâyet ediyor" sözü konuşmaya güç katar ama asıl gerekçe değildir.

Kar argümanında iki öncül tek bir sonucu taşır

Sembol	Önerme
P1	Köyde yoğun kar yüzünden insanlar evden çıkmakta zorlanır.
P2	Makineler karı hızla temizleyip ulaşımı kolaylaştırır.
C	Her evin önüne makine konursa köy halkı kışı daha rahat geçirir.

Çözümleme zayıf öncülü görünür kılar

Sembol	Önerme
P1	Baz istasyonu yakınındaki koyunlar hastalandı.
P2	Ekipler hastalığın radyasyondan kaynaklandığını düşünür.
C	Sürü sahipleri hayvanlarını bölgeden uzaklaştırmalıdır.

P2 bir kanıt değil, tahmindir. Hastalığı yakınlık yüzünden istasyona bağlamak nedensellik hatasıdır.

Paylaşım argümanı üç öncüle dayanır

Sembol	Önerme
P1	İnternette çok sayıda şiddet içerikli paylaşım var.
P2	Bu paylaşımlar çocuklara ve gençlere olumsuz örnek olur.
P3	Bu durum toplumda şiddet eğilimini artırabilir.
C	Şiddet içerikli paylaşımlara engel olunmalıdır.

Sağlıkçıların önerileri dört öncüle dayanır

Sembol	Önerme
P1	Sağlıkçılar halkı bilinçlendirmek için öneriler sunar.
P2	Sağlıklı yaşam için dengeli beslenme ve egzersiz gerekir.
P3	Bu öneriler halk sağlığı için önemlidir.
P4	Bu konunun uzmanları sağlıkçılardır.
C	Beslenmeye ve egzersize özen gösterilmelidir.

Yapıyı görmek, nereden itiraz edeceğini gösterir

Eksik öncül

Sonucu taşıyacak bir gerekçe yoksa boşluk görünür.

ya da

Kopuk sonuç

Sonuç öncüllerden çıkmıyorsa kopukluk görünür.

Sembolleştirmenin amacı gösteriş değil, denetimdir.

Düşün

**Karşındakinin konuşmasını
öncüllere ve sonuca ayırmak
tartışmayı soğutur mu, yoksa daha
adil mi kılar?**

?